

Monumentnummer*: 525075

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **21 mei 2002**
Kadaster deel/nr **82948/149**

Woonplaats* **Zevenhuizen** Gemeente* **Zuidplas** Provincie* **Zuid-Holland**

Locatiennaam **Zevenhuizen** Locatieomschrijving

Kadastrale gemeente* **Zevenhuizen** Sectie* **C** Kadastraal object* Appartement aanduiding **1747** Grondperceel

Omschrijving**

Inleiding

De in Eclectische stijl vormgegeven KERK met bijbehorend HEKWERK is in 1866 gebouwd voor de Vereniging van Vrijzinnig Hervormden ter vervanging van een 17de-eeuwse kerk, die weer een opvolger was van een (in 1652 verbrande) houten kerk gebouwd na de Dordtse Synode t.b.v. de Remonstranten.

Verschillende elementen, zoals een 17de-eeuwse koperen kroonluchter en lessenaar, kansel, vloertegels, enkele binten van de kap, het gietijzeren rooster centraal in het plafond zouden afkomstig zijn uit de 17de-eeuwse voorganger van de kerk. De kerk is in 1953/1954 door de Remonstrantse Broederschap verkocht aan de Vrijzinnig Hervormde Gemeente, echter zonder de kansel, die werd geplaatst in de Geerte Kerk te Utrecht.

De kerk is een twintigtal meters teruggerooid gelegen tussen de woonhuizen Dorpsstraat 137 (de voormalige kosterwoning) en Dorpsstraat 141, waardoor een voorplein is ontstaan dat door een uit de bouwtijd stammend HEKWERK wordt afgesloten. Het toegangspad naar de kerk was oorspronkelijk bestraat met hardstenen plavuizen, waarvan een deel zich nu in de kerk bevindt.

De kerk is in 1993/1994 gerestaureerd onder advies van architect B.C. van Beek te Oegstgeest. De kerk is daarbij op fundatie gebracht en rechtgezet. De bestaande rode pannen werden vervangen door (oude) gesmoorde Oudhollandse pannen. Goten zijn vernieuwd. De

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

voorgevel met hoekvazen is gerestaureerd, evenzo het interieur. Op het balkon zijn daarbij de weeskinderbankjes gereconstrueerd. De voortuin is opnieuw aangelegd. Het hek dat de voortuin afsluit is gerestaureerd.

Omschrijving

De vrijstaande éénbeukige zaalkerk op een rechthoekige plattegrond is gedekt door een schilddak met Hollandse pannen, dat aan de voorzijde is afgewolfd en waarvan de nokrichting haaks staat op de straat. De gevels zijn opgetrokken uit grauwe baksteen, fijn gevoegd met knipvoeg, in kruisverband. Het decoratief wit geschilderde pleisterwerk is toegepast voor de gepleisterde pilasters, de gevelbeëindiging en de venster- en deuromlijstingen. De plint is zwart geschilderd. De vensters hebben alle een gietijzeren raam met een decoratieve tratering.

De symmetrisch ingedeelde voorgevel (noordoost) is een lijstgevel met middenrisaliet en in- en uitzwenkende zijstukken, die aansluiten op de iets boven de gevel uitkomende geblokte hoekpilasters bekroond met terracotta siervazen. De gevelbeëindiging bestaat uit een gepleisterde afdekking. De middenrisaliet, waar zich de rondboogvormige entreepartij bevindt, wordt geaccentueerd door een fries met vijf rozetten, waar in het midden en op de hoeken akroteriën zijn geplaatst. De entree bestaat uit een dubbele houten deur met een rondboogvormig bovenlicht voorzien van straalsgewijze roedenverdeling; daarboven een roosvenster. Aan weerszijden van de middenrisaliet is ter hoogte van het balkon een rondboogvenster geplaatst. Onder het linker venster bevindt zich een kleine hardstenen stichtingssteen met de tekst: 'De eerste steen gelegd/6 augustus 1866'. De zij- en achtergevels zijn gepleisterde langsgevels, die worden afgesloten door een op houten klosjes rustende gootlijst. Bij beide zijgevels zijn symmetrisch drie rondboogvensters over de gevel verdeeld. De linker zijgevel heeft tevens rechts in de gevel een zesruits schuifraam. Twee hooggeplaatste gietijzeren rozetramen bevinden zich in de achtergevel.

INTERIEUR. In het interieur is de oorspronkelijke plattegrondindeling grotendeels gehandhaafd met op de vloer donkere hardstenen plavuizen en een stucplafond met koof, voorzien van een tandlijst. In de lengteas van het plafond bevinden zich verspreid drie rozetvormige gietijzeren ventilatieroosters (een ervan is vervangen door een modern ventilatierooster). Aan één ervan hangt een koperen dubbele kroonluchter. Onder de houten orgelgalerij bevindt zich in het midden een gang met links een ruimte, waar zich een kleine spitsboogvormige schouw bevindt, rustend op consoles. Rechts bevindt zich een getoogde doorgang van de gebogen trap naar het met balusters uitgevoerde balkon, waar zich enige kerkbanken bevinden, waaronder de twee weeskinderbankjes. De gietijzeren hekwerken, die aan de binnenzijde voor de voorgevelramen zijn geplaatst, stammen uit de bouwtijd. In de eigenlijke kerkruimte bevinden zich aan weerszijden van het middenpad houten banken en tegen de eindmuur is een zeshoekige eikenhouten kansel geplaatst, voorzien van een achttiende-eeuws koperen doopvont en dito lessenaar.

HEKWERK. Het uit de bouwtijd van de kerk stammend spijlen hekwerk bestaat uit gietijzeren stijlen met pijnappelmotief, geplaatst op betonnen plint. In het midden bevindt zich een dubbel openslaand toegangshek, waarna aan weerszijden de spijlen in hoogte iets afnemen.

Waardering

De kerk met bijbehorend hekwerk is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als goed en zeer gaaf voorbeeld van een kleine dorpskerk in een Electische stijl uit derde kwart van de negentiende eeuw. De kerk is tevens van belang als uiting van een geestelijke stroming in de negentiende eeuw.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

- zowel het interieur als het exterieur van de kerk is gaaf wat betreft, hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering, inclusief de verschillende interieuronderdelen.

- vanwege de stedenbouwkundige waarde door de opvallende situering aan een voorplein, afgesloten door een bij de kerk behorend hekwerk, gelegen langs de Dorpsstraat in de dorpskern.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie

Kerkelijk centrum